



**BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET**
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET



Vejledning til Musik- og lyd- produktion C, htx

Juni 2025

Vejledning til Musik- og lydproduktion C, htx Musik- og lydproduktion C, htx
Juni 2025

2025

ISBN nr. [xxx xxx xxx] (web udgave)

Design: Center for Kommunikation og Presse

Denne publikation kan ikke bestilles.

Der henvises til webudgaven.

Publikationen kan hentes på:

www.uvm.dk

Børne- og Undervisningsministeriet

Departementet

Frederiksholms Kanal 21

1220 København K

Indhold

Indledning.....	4
1 Identitet og formål	5
1.1 Identitet.....	5
1.2 Formål.....	5
2 Faglige mål og fagligt indhold	7
2.1 Faglige mål	7
2.2 Kernestof	8
2.3 Supplerende stof.....	9
2.4 Omfang	10
2.4.1 Undervisningsbeskrivelse.....	10
3 Tilrettelæggelse	11
3.1 Didaktiske principper.....	11
3.2 Arbejdsformer	11
3.3 It.....	12
3.4 Samspil med andre fag.....	13
4 Evaluering.....	14
4.1 Løbende evaluering	14
4.2 Prøveform	14
4.2.1 Selvstuderende	14
4.3 Bedømmelseskriterier.....	14
4.3.1 Oversigt over karakterskalaen	15
4.3.2 Eksempel på karakterbeskrivelser for mundtlig prøve.....	15

Indledning



Vejledningen præciserer, kommenterer, uddyber og giver anbefalinger vedrørende udvalgte dele af læreplanens tekst, men indfører ikke nye bindende krav.

Citater fra læreplanen er anført i citationstegn.

1 Identitet og formål

1.1 Identitet

"Fagets genstandsfelt er musik og lyd i en æstetisk, kulturel, kreativ og kommunikativ sammenhæng. Faget forener en teoretisk-analytisk, praktisk-produktionsmæssig og innovativ tilgang til musik og lyd. Faget har tillige en musikteknologisk og en mediehistorisk dimension."

Musik- og lydproduktion er et fag, som arbejder analytisk og praktisk med musik og lyd i det moderne samfund. Musik og lyd spiller en vigtig rolle i en lang række medier, det være sig film, tv, radio, computerspil, online m.m. Denne tilgang omfatter æstetiske, kulturelle, kreative og kommunikative overvejelser og beslutninger. I det praktiske, produktionsmæssige arbejde anviser faget en række basale it-baserede muligheder, set i et kulturelt, musikteknologisk og mediehistorisk perspektiv.

Ved selv at skabe, producere og redigere musik- og lydproduktioner og ved at analysere både egne og andres produktioner erhverver eleverne sig en række faglige, innovative, men også almene studiekompetencer. Det er et særkende for faget, at læringsprocessen foregår i et felt mellem teori og praksis. Denne vekselvirkning er fagets didaktik og ligger til grund for både læreplan og vejledning.

1.2 Formål

"Undervisningen skal gøre eleverne fortrolige med brugen af relevant fagterminologi. Undervisningen skal med henblik på almen dannelse og studiekompetence bibringe eleverne viden og kundskaber om samt færdigheder i musik- og lydproduktion og udfordre og udvikle elevernes kreative og innovative evner til selvstændigt at analysere, vurdere, perspektivere og skabe forskellige typer af musik- og lydproduktioner."

Det teoretisk-analytiske arbejde giver viden om og indsigt i forskellige musikalske og lydmæssige valgmuligheder i forhold til analyseobjektets teknologiske, kommunikative og æstetiske, virkemidler. Denne indsigt vil kunne anvendes i forbindelse med fremstillingen af egne produktioner. "Almen dannelse" refererer til den proces, hvorigennem elever modnes og reflekterer over deres eget forhold til medmennesker og samfund gennem faglig fordybelse. Benævnelsen "studiekompetence" markerer, at arbejdet med faget både udvikler kompetencer til videregående uddannelser uden for det specifikke fagområde såvel som inden for musik- og lydproduktion og lignende kunst- og produktionsformer og videnskaber. Faget understøtter gennem fordybelse i dets mange dimensioner således det overordnede formål med uddannelsen.

De kreative og innovative kompetencer er tæt forbundne i faget. De kreative kompetencer fokuserer på det at skabe konkrete musik- og lydproduktioner og dermed give konkret fysisk form til ideer. De innovative kompetencer handler i forlængelse heraf, om at håndtere processen fra første idé frem mod et færdigt produkt. Dertil kommer, at eleverne i den skabende proces vil møde en række praktiske udfordringer, som ofte vil kræve kreative løsninger og således bidrage til elevernes oplevelse af handlekompetence. I musik- og lydproduktion C er det innovative arbejde altså ikke problemløsende i snæver forstand, men snarere nytænkende i sit bud på ny erkendelse af et felt gennem ny formgivning, dvs. produktion.

I analyser af musik- og lydproduktioner vil man normalt arbejde med redegørelse for valg af musikalske og lydige virkemidler og for, hvad disse valg betyder for det samlede produkt. Den relevante fagterminologi vil her indbefatte en række grundlæggende musikfaglige begreber som sound, groove, melodik mfl. – samt mere teknologisk baserede begreber som rumlighed, lydeffekter, forholdet mellem lyd og billede mfl.

Perspektiveringen består i at sætte den analyserede produktion i relation til andre lignende produktioner. Her kan inddrages kommunikative, betydningsmæssige, kulturelle og historiske synsvinkler med henblik på at analysere produktionernes gennemslagskraft.

Det praktisk-produktionsmæssige arbejde forsyner eleverne med en række redskaber og kreative arbejdsmetoder, der sætter dem i stand til at udtrykke sig selvstændigt og nuanceret i musik og lyd.

2 Faglige mål og fagligt indhold

2.1 Faglige mål

- *”skabe forskellige typer af musik- og lydproduktioner gennem kreative og innovative processer i målrettede æstetiske og kommunikative sammenhænge”*

De musik- og lydproduktioner, der refereres til, kan være yderst forskelligartede og beskrives under kernestof. Fagets praktisk-produktionsmæssige side står centralt i undervisningen, og det er et mål, at eleverne i forhold til en professionel medie verden selv når frem til at fremstille lignende produktioner. ”Kreative og innovative processer i målrettede æstetiske og kommunikative sammenhænge” lægger op til projektarbejde i grupper om at skabe en fagligt velbegrundet produktion. Projektarbejdet fokuserer på at håndtere hele processen fra idé til produkt: Eleverne arbejder således med at udvikle en idé i en målrettet æstetisk og kommunikativ sammenhæng og at realisere den som et færdigt produkt.

- *”anvende relevant lydteknologi”*

Her menes, at eleverne viser evne til at kunne udvælge og betjene den for deres produktion relevante teknologi. Sædvanligvis indebærer dette et kendskab til forskellige digitale formater og evnen til at kunne konvertere materialer mellem disse. Afhængig af emne og produktionstype vil det være oplagt, at eleverne stifter bekendtskab med relevante DAW's, sequencer- og redigeringsprogrammer, studieudstyr (digitalt eller analogt), brug af effekter og plugins samt software- eller webtjenester/medieplatforme, der kan distribuere produktionerne.

- *”formidle, dokumentere, analysere, fortolke og vurdere musik- og lydproduktioners design i forhold til kommunikationsforhold, betydning, brug af musikalsk materiale, stil- og genremæssige overvejelser og teknologiske løsninger med anvendelse af fagets terminologi”*

Ud over at eleven udformer og tilvirker musik- og lydproduktioner, dokumenterer og reflekterer eleven også over egne og andres produktioner. Hertil kræves en analyserende, en fortolkende og en vurderende tilgang. I analysen beskrives virkemidlerne – teknologiske og musikalske – og i fortolkningen og vurderingen sættes den ind i en større forståelsesramme, der indeholder yderligere overvejelser. Heri må indgå overvejelser om afsender- og modtagerforhold. Hvordan kommunikerer produktet? Hvordan er det designet mht. form, funktion og æstetik? Hvilken oplevelsesmæssig og psykologisk effekt har de anvendte virkemidler? Hvilken betydning har den anvendte teknologi haft for produktionen?

Eleverne tilegner sig relevant fagterminologi i forhold til de valgte musik- og lydproduktioner. De musikalske grundbegreber, der er nøjere beskrevet under kernestoffet, vil sædvanligvis folde sig ud stil- og genremæssigt og vil dermed referere til kultur, tid, sted og miljø. Eleverne beskriver og analyserer musikkens og lydens funktion og rolle både i forhold til produktionen, men også i forhold til lytterens/tilskuerens/brugerens perception. Med andre ord er formålet helt overordnet, at eleven opnår øget fokus på og større bevidsthed om den musikalske og lydlige side af produktionerne.

- *”bringe analysen ind i en relevant historisk, mediemæssig, kulturel og global sammenhæng”*

Dette indebærer, at eleverne bliver i stand til at forstå musik- og lydproduktioner i en større sammenhæng af eksempelvis historisk, kulturel eller samfundsmæssig karakter. Kravet om perspektivering knytter sig til musik- og lydproduktioner, der ligger i forlængelse af det/de forløb, som klassen har beskæftiget sig særligt med. Et projekt omkring filmmusik vil f.eks. oplagt tage udgangspunkt i en historisk viden om mediets udvikling, der senere kan bringes i spil ift. perspektivering af elevernes produktioner.

- *”demonstrere kendskab til etiske og ophavsretsmæssige aspekter af digital produktion, herunder respektfuld og ansvarlig remediering”*

I arbejdet med digitale produktioner vil man ofte anvende tidligere indspillet musik og lyd, der er underlagt ophavsret. Det er vigtigt, at eleverne forstår forskellen på de lovmæssige muligheder og begrænsninger i en ikke-kommerciel undervisningssituation og i en professionel kontekst. Det er ikke målet, at eleverne skal læse decideret lovstof om emnet, men at de er bekendt med de overordnede bestemmelser ift. fænomener som sampling, remix, remediering m.m. Ud over de juridiske distinktioner, vil dette fokus oplagt kunne bredes ud til en diskussion om begreber som etik, tradition og originalitet i forbindelse med produktionen af musik.

- *”demonstrere viden om fagets identitet og metoder*
- *”behandle problemstillinger i samspil med andre fag”*

Udover arbejdet inden for fagets rammer skal eleverne – i tråd med de overordnede målsætninger for htx – kunne anvende et metablik på faget og *”demonstrere viden om fagets identitet og metoder.”* Helt basalt kan det indebære en forståelse af fagets fokus på sammenhængen mellem praksis og teori. Det er oplagt at diskutere og synliggøre fagets position med berøringsflader til bl.a. musikfaget, mediefag samt kommunikation og it. Her kan man tillige inddrage en diskussion om fagets karrieremuligheder, og hvordan disse placerer sig i en professionel kontekst ift. andre fag. Målet skal dog især have opmærksomhed, når faget indgår i flerfaglige samarbejder. Det samme gælder målet om at *”behandle problemstillinger i samspil med andre fag.”* Det vil især være oplagt i flerfaglige forløb, der indgår i studieområdet.

2.2 Kernestof

- *”egne og andres musik- og lydproduktioner”*

Der kan eksempelvis arbejdes med:

- digitale og/eller analoge musikproduktioner inden for alle stilarter og genrer, der kan produceres i computeren eller i et fysisk eksisterende lydstudie, med virtuelle eller fysiske instrumenter
- intertekstuelle produktioner, der bygger på et arbejde med allerede eksisterende musikalske værker, hvad enten det er enkeltspor (remix), hele numre (mash-ups) eller andre blandingsformer
- narrative musikalske former som lydcollage, radiodrama og lyddigte, lydmiljøer (soundscapes) og audiowalks. Det kan være produktioner, hvor man kan optage, anvende og bearbejde hverdagens lyde som man gjorde i *”musique concrete”*, eller lydlig iscenesættelse af en rejse/tur eller fortælling/digt, hvori lyde fra vore omgivelser kan være med til at skabe nye fiktionsrum
- musik og lyd til audiovisuelle udtryksformer som f.eks. film, hvor der skabes nye lydsider til eksisterende film. Der kan arbejdes med både reallyd og musik under forskellige temaer (f.eks. suspense, action, humor) og genrer (f.eks. dokumentar, animationsfilm, film noir, dogmefilm, reklamefilm, computerspil)
- musik- og lydproduktioner, der skal brande et produkt, en virksomhed eller en institution, som lydlogoer, jingler, tv-reklamer og ringetoner
- musik og lyd, der inddrages interaktivt i produkter eller kunstværker, så musikken eller lyden aktiveres af en funktion i produktet/kunstværket. Det kunne være computerspil, hjemmesider, kunstinstallationer mv.

Sådanne produktioner udformes med løbende aktiv stillingtagen til parametre som form, funktion og æstetik.

- *”relevante musikalske og lydteknologiske grundbegreber”*

I introduktionen til og beskæftigelsen med de musikalske grundbegreber i undervisningen er det vigtigt at have det anvendelsesorienterede for øje. Følgende musikalske grundbegreber kunne komme i spil:

- Lyd, tonedannelse, klang og akustik
- tempo, taktart, rytme, puls
- melodik og tonalitet
- harmonik (dissonans, konsonans)
- dynamik

- instrumentation
 - sound
 - form og struktur.
- *“lydteknologi og -software”*

Teknologien og dens fagterminologi ses i relation til det tema og de produktioner/materialer, der arbejdes med. Denne forståelse kræver anvendelse af de tekniske udtryk og begreber, der knytter sig til det konkrete produkt, og den tid, det er skabt i. Forenklet sagt er det en beskrivelse af samspillet mellem den kreative proces og samtidens tekniske muligheder. Eksempler på teknologisk fagterminologi er analog/digital, fonogrammer (valse, lakplade, lp, cd)/lydformater (mp3, wav), instrumenter (klaver, melotron, synthesizer, sampler).

I læringssituationen vil computeren ofte være det teknologiske omdrejningspunkt, og arbejdet med lyd og bearbejdning af lyd kan foregå i et udvalg af software. Det er vigtigt at forholde sig aktivt og kritisk til muligheder, begrænsninger og bestemte effekter af arbejdet med den valgte software.

- *“betydning og anvendelse af lyd i medier”*

Når lyden optræder i medier, vil der typisk være tale om en tværmedial oplevelse, dvs. lyden optræder i samspil med f.eks. levende billeder og/eller tekst. I den sammenhæng er det vigtigt at forholde sig aktivt til den syntetiserende oplevelse, som opstår, når de forskellige medier påvirker hinanden. Der ligger en grundlæggende viden om dette i feltet omkring filmmusik, hvor bl.a. Birger Langkjær har formuleret en række begreber til forståelsen af samspillet i mellem lyd og billede.

- *“relevante modeller og metoder til analyse og fortolkning”*

Analyse- og fortolkningsmodellerne udgør det værktøj, som bringer eleverne i stand til at reflektere over egne eller andres lydproduktioner. Uanset om det er et professionelt produkt, man øver sig i at analysere og fortolke, eller om det er elevens refleksion over eget produkt, så anbefales følgende struktur:

A. Registrering af det sette og/eller hørte. Afhængig af, hvilket materiale man arbejder med, kan det omfatte registrering af parametre som:

- Umiddelbar oplevelse af produktionen
- Struktur, opbygning, komposition, dramaturgi, syntaks, musik-billedrelationer.
- Musikanvendelse, æstetik, stil, genre
- Instrumentation, klang, effekter, sound, design, teknologianvendelse, dynamik
- Tempo, taktart, puls.

B. Registrering af det sette og/eller hørte tolkes ind i et nyt niveau, som kunne omfatte:

- Et semantisk lag, dvs. hvilken betydning får de førromtalte iagttagelser for hinanden?
- Er der anvendt musikalske og lydlige arketyper, stereotypier, humor, konflikter, redundans, overraskelser?
- Et kommunikativt lag, dvs. hvordan tolker man de anvendte parametre ind i en afsender- og modtagerrelation? Hvad er temaet, emnet, mediet, hvem er afsender, hvem er modtager, hvad er intentionen, hvad er omstændighederne, hvilket “sprog” anvendes og hvordan fungerer det?

- *“relevante aspekter af medieetik og grundlæggende ophavsret”*

Information herom kan findes i grundlæggende lovtekster om ophavsret, men også i langt mere tilgængelig form i artikler og interviews om aktuelle ophavsretsmæssige sager.

2.3 Supplerende stof

Da musik- og lydproduktion er et fag med store frihedsgrader i forhold til indhold og tilrettelæggelse, kan det være svært at definere noget som specifikt supplerende stof. Det supplerende stof ses snarere som en mulighed for at inddrage netop det stof, der giver mening i forhold til at understøtte elevernes

forståelse af, hvordan musik- og lydproduktion bruges i det omgivende samfund, eller hvor faget indgår i samspil med andre fag, – uanset hvordan det spiller sammen med stoffet i den øvrige undervisning.

2.4 Omfang

Tekstmateriale forstås i forlængelse af det udvidede tekstbegreb og kan ud over det skrevne være illustrationer, video, audio m.v. i både digitale og analoge formater. Hvor meget det enkelte materiale fylder, afhænger af sværhedsgraden, og hvor lang tid, eleven bruger på at tilegne sig det. Vurderingen af omfanget hviler på et fornuftsmæssigt skøn.

2.4.1 Undervisningsbeskrivelse

Undervisningsbeskrivelsen dokumenterer, at undervisningen har været tilrettelagt i overensstemmelse med læreplanen. Undervisningsbeskrivelsens hovedformål er at sikre, at eleverne har den nødvendige information vedr. eksamen, og at censor kan forberede sig til at varetage sit hverv som censor. Med henblik herpå udfyldes en undervisningsbeskrivelse, hvis hovedformål er at beskrive de temaer, som det samlede undervisningsforløb har været organiseret i. Der er ikke centralt fastlagte formkrav til undervisningsbeskrivelser. Det er således muligt at anvende de forskellige studieadministrative systemer til at udfærdige undervisningsbeskrivelser, eller der kan anvendes lokalt udformede skabeloner. Styrelsen for Undervisning og Kvalitet har udarbejdet en vejledende skabelon, som evt. kan anvendes.

En undervisningsbeskrivelse skal indeholde:

1. En samlet oversigt over de gennemgåede forløb i faget.
2. Et kort resumé af forløbets indhold og fokus, herunder hvilke centrale problemstillinger, der har været arbejdet med.
3. Angivelse af, hvilke faglige mål og hvilket kernestof i henhold til læreplanen der har været centrale i forløbet.
4. Det gennemgåede materiale fordelt på kernestof og supplerende stof, herunder omfang.
5. Undervisningens tilrettelæggelse i henhold til læreplanens krav om arbejdsformer.

Det er vigtigt, at det indholdsmæssige og tematiske fokus for hvert forløb beskrives fyldestgørende, herunder perspektiveringens temaer. Emnets titel og anvendte tekster kan ikke gøre det ud for en sådan beskrivelse. Beskrivelsen kan med fordel være kort, men skal kunne sætte en udenforstående ind i det overordnede indholdsmæssige og tematiske fokus i de enkelte forløb.

Vejledningen til undervisningsbeskrivelser kan findes her.

3 Tilrettelæggelse

3.1 Didaktiske principper

Ved selv at skabe, producere og redigere musik- og lydproduktioner samt gennem analyser af både egne og andres produktioner tilegner eleverne sig faglige-, innovative- og studiekompetencer. Det er et særkende for faget, at læringsprocessen foregår i et felt mellem teori og praksis. Denne vekselvirkning er fagets didaktik og ligger til grund for både læreplan og vejledning.

Denne didaktik uddybes gennem møder eller samarbejder med professionelle miljøer, hvor eleverne kommer i dialog med professionelle, der beskæftiger sig med faget. Derved får eleverne såvel et karrieremæssigt perspektiv på den konkrete, erhvervsmæssige beskæftigelse med musik- og lydproduktion som et mere almindende perspektiv på den indflydelse som fagets forskellige felter har på det omgivende samfund.

Samarbejdet kan foregå på forskellige måder. Det kan være workshops ved en tonemester eller lydtekniker, eller det kan være samtaler med producenter om deres arbejde med en musik- og lydproduktion, som eleverne har analyseret. Man kan også forestille sig et samarbejde med videregående uddannelser, der beskæftiger sig med musik- og lydproduktion. Her kan samarbejdet foregå som overværelse af forelæsnings- eller som workshop-undervisning ved de studerende. Det kan ligeledes foregå som et samarbejde med eksterne partnere om udvikling af musik- og lydproduktion til konkrete målrettede sammenhænge. Samarbejdet har primært til formål at inspirere eleverne i forhold til den faglige fordybelse, men de konkrete erfaringer med faget i praksis giver derudover eleverne indsigt i fagets anvendelse i det omgivende samfund. De opnår på den måde en viden om muligheder mht. videreuddannelse og arbejdsmarked, som kan give anledning til refleksion over deres eget fremtidsperspektiv.

3.2 Arbejdsformer

“Undervisningen veksler mellem projektperioder og kortere kursusforløb, der skaber forudsætningerne for at skabe, analysere og reflektere over forskellige musik- og lydproduktioner.”

Undervisningen vil typisk i starten af forløbet bære præg af indføring i fagets kernestof. I første omgang eksempler på musik- og lydproduktioner og deres design. Eksempler på disse kunne være:

- Filmmusik (i uddrag, f.eks. ud fra funktion; anslag, suspense, mickey mousing etc.)
- Musik/lyd til reklamefilm og lydlogoer
- Remix, mash-up og lignende remedieringsgenrer
- Audiowalks, soundscapes, lydinstallationer.

Disse produktioner analyseres med udgangspunkt i modeller og teori og sættes ind i en større mediemæssig sammenhæng. I denne proces vil eleverne kunne tilegne sig den relevante fagterminologi og de relevante modeller og metoder til analyse. Eksempler på disse kan være fokus på betydningen af lyd og musik og begreber som denotation og konnotation og Michel Chions lyttemåder (kausal, semantisk og reduceret lytning).

Derudover, vil en forudsætning for det videre kreative projektarbejde være en indføring i forskellig lydteknologi og -software, f.eks.:

- DAW's og sequencere (Ableton Live, FL Studio, Logic, Garageband, Reaper, ProTools, Cubase, Audacity m.fl.)
- Samplingteknik (beskæring, loops, m.m.)
- Mixteknik og effekter (volumen, dynamik, panorering, rumklang, ekko, equalizer, kompressor m.m.)

Ikke al teknologi og software vil være nødvendig for at komme i gang med at lave produktioner, og ofte vil det være en fordel at begynde med mindre produktionsøvelser, der inddrager teknologierne løbende.

"Undervisningen skal lægge op til valg af mindst ét emne og fører frem mod mindst to selvstændige projektarbejder."

Klassen kan med fordel inddrages i valg af emne(r) til projektarbejderne på baggrund af de typer af musik- og lydproduktioner, der er berørt i forbindelse med indføringen i fagets kernestof. Emnerne er med til at kvalificere arbejdet og indsnævre fokus ift. fagterminologi, teknologiforståelse og analysemetoder. Emner kan være genrebaserede som f.eks. remix, hiphop-produktion, filmmusik (evt. med yderligere indsnævring af genre eller funktion; f.eks. suspense), men også mere funktionsbaseret som f.eks. indspilning og produktion af band/orkester eller lydinstallation.

"Inden udarbejdelsen af en eksamensproduktion udarbejder eleverne mindst én musik- og/eller lydproduktion, som kommenteres og vurderes af læreren."

Denne eller disse lydproduktioner ligger til grund for en formativ evaluering og forbereder eleven på processen i forbindelse med eksamensproduktionen. Det er i denne sammenhæng en fordel, at eleverne er bekendt med kravene til og formålet med eksamensproduktionen, så læringen i denne proces kvalificeres.

"Eksamensproduktionen udarbejdes af eleverne, enkeltvis eller i grupper inden for det eller de emner, holdet har arbejdet med."

Eksamensproduktionen kan udarbejdes både af enkelte elever og i grupper af elever. Uanset hvilken arbejdsform der vælges, vil prøven altid foregå individuelt.

Som emne for eksamensproduktionerne vælges der blandt det/de emner, der er arbejdet med i løbet af året. Dette sikrer en forankring i fagets kernestof, sammenhæng mellem elevernes eksamensproduktioner, og desuden lærerens overblik i vejledningssituationen. Der kan godt udarbejdes eksamensproduktioner inden for mere end et emne, f.eks. kan halvdelen af klassen vælge et emne og resten et andet emne. Der skal dog i så fald være arbejdet med begge emner i undervisningen.

Eksamensproduktionen har en varighed på maksimalt 4 minutter. Der kan sagtens udarbejdes væsentligt kortere eksamensproduktioner, f.eks. lydlogoer på få sekunder. Varigheden af produktionen er ikke et mål for kvalitet i sig selv.

Hvis eksamensproduktionen er en del af et audiovisuelt produkt, bedømmes alene musikken/lyden og dennes samspil med billederne. Det er ikke tanken, at eleverne skal producere den visuelle side af en eksamensproduktion, men snarere, at de f.eks. skaber en ny lydside til et allerede eksisterende audiovisuelt medie.

I løbet af arbejdet med eksamensproduktionen skal eleverne dokumentere deres arbejdsproces, herunder evaluere deres arbejde. Dokumentationen er normalt skriftlig i form af en rapport, men kan udarbejdes på anden vis. Omfanget af dokumentationen er 2-3 normalsider for individuelle eksaminander og 3-4 normalsider for grupper uafhængigt af gruppestørrelse. Har dokumentationen et andet format end skrift, er omfanget, hvad der indholdsmæssigt svarer hertil. Dokumentationen er en del af eksamensgrundlaget, ligesom selve eksamensproduktionen er det, og begge skal derfor foreligge, før en elev indstilles til eksamen.

Det anbefales, at aflevering af eksamensproduktion og dokumentation sker inden undervisningens ophør. Eksamensproduktion og dokumentation modtager ikke feedback fra læreren efter aflevering. Gruppernes arbejdsproces og eventuelle fremlæggelse af eksamensprojektet for holdet indgår i vurderingen af elevernes standpunkt.

3.3 It

"It og arbejdet med hard- og software er helt centralt for faget både i forhold til undervisning, produktion og formidling."

Faget afspejler i vid udstrækning en professionel virkelighed inden for musik- og lydproduktion. It er et helt fundamentalt arbejdsredskab i produktionsprocessens forskellige faser, både i selve den kreative produktionsproces, den innovative tilgang til denne og i formidlingen af produktionen, jvf. pkt. 3.2.

I undervisningen tilstræbes en tilpas vekselvirkning mellem det analoge og det digitale. IT og digitale medier og værktøjer, herunder kunstig intelligens, benyttes, hvor det skønnes hensigtsmæssigt ift. elevernes læringsproces og digitale dannelse. I anvendelsen af IT styrkes elevernes evne til at søge, udvælge og formidle relevant fagligt materiale samt til at forholde sig kritisk til de muligheder og begrænsninger, som digitale værktøjer, og produkter frembragt ved hjælp heraf, giver.

3.4 Samspil med andre fag

Som valgfag i htx er musik- og lydproduktion C forpligtet på de generelle krav om samspil mellem fagene. Det kan overordnet foregå på forskellige måder: dels inden for rammerne af de flerfaglige forløb, der ligger i studieområdet, dels i andre ad hoc-samarbejder.

Da faget ofte vil være organiseret i hold på tværs af klasser, kræver samspillet et særligt fokus på organisering og skemalægning. Man kan forestille sig en model, hvor flere klasser f.eks. arbejder med et fælles overordnet emne. I det tilfælde kan skemaet lægges, så eleverne i nogle lektioner er fordelt på klasser og i andre på hold. Man kan også forestille sig en model, hvor eleverne selv vælger fag inden for en fagrække, og faglærerne primært involveres som vejledere.

Faget åbner i høj grad for flerfaglige samarbejder. I kraft af fagets æstetisk-kreative karakter vil samarbejder med kunstneriske fag (musik, mediefag, design) være oplagte og med fagets teoretisk-analytiske tilgang åbnes der desuden for samarbejde om tværmediale produkter (film, tv, reklamer m.m.) med dansk, kommunikation og it, idéhistorie, sprogfag mfl. I en mere formidlende rolle vil faget desuden kunne arbejde flerfagligt med f.eks. naturvidenskabelige fag om audiovisuel præsentation af faglige fænomener og problematikker.

Det kan ofte være oplagt, at skabelse af forskellige typer af musik- og lydproduktioner indgår i det faglige samspil – jf. læreplanens faglige mål.

4 Evaluering

4.1 Løbende evaluering

Evaluering finder naturligt sted efter afslutningen af hvert planlagt forløb. Grundlaget for evalueringen er de faglige mål, jvf. pkt. 2.1. Den formative evaluering finder sted løbende f.eks. i forbindelse med feedback på elevernes fælles præsentationer af deres produktioner. Den vil typisk være en kombination af lærer-feedback og peer-feedback, hvor andre elever fremhæver stærke momenter og nye muligheder i produktionen med brug af fagterminologi og inddragelse af relevant faglig viden. Den formative evaluering finder også sted løbende som lærerens sidecoaching i øvelser eller kommentarer til arbejdet med små og større produktioner eller i samtale om det faglige stof.

Den summative evaluering finder især sted som karaktergivning i forbindelse med standpunktskarakterer og årskarakter. Det er vigtigt at gøre det klart for eleverne, hvilke kriterier de bliver bedømt efter, og at bedømmelsen er en helhedsvurdering af det teoretisk-analytiske og det praktisk-produktionsmæssige arbejde.

4.2 Prøveform

"Der afholdes en individuel mundtlig prøve. Eksaminationstiden er ca. 24 minutter. Der gives ca. 24 minutters forberedelsestid. Prøvematerialet udgøres af dokumentationen for eksamensproduktionen, selve eksamensproduktet samt ukendt materiale med relation til eksamensemnet, jf. pkt. 3.2. Det ukendte materiale ledsages af en opgave."

Læreren udarbejder på baggrund af elevens dokumentation og produktion et prøvemateriale til eleverne. Prøvematerialet er ukendt for eleven, men relaterer sig til det af eleven valgte eksamensemne, og skal ledsages af en opgave, som eleven skal forholde sig til i forberedelsestiden. Det enkelte ukendte prøvemateriale må bruges højst 3 gange på samme hold.

Eksaminanden trækker ved lodtrækning en opgave og et ukendt materiale, der har relation til det emne, som eksamensproduktionen er lavet inden for. Hensigten med opgaven er at anvise, hvordan materialet skal inddrages i forhold til eksamensproduktionen. Det ukendte materiale og den ledsagende opgave skal have en sådan karakter, at eleven ved at inddrage dette får yderligere mulighed for at sætte sin egen eksamensproduktion ind i den eller de kontekster, som emnet tilbyder. Det ukendte materiale kan være klingende lyd, men også sekundærlitteratur, der relaterer sig til emnet.

Forud for prøven gør eksaminator elevernes eksamensprodukter, dokumentation, det ukendte prøvemateriale og eksamensopgaverne tilgængelige for censor. For at kunne bedømme eksamensproduktets evne til at forløse eksaminandens intention og anvendelsen af relevant lydteknologi, hører censor og eksaminator forud for prøven de enkelte eksaminanders eksamensproduktioner, da der ikke vil være tid til at afspille dem ved prøven.

4.2.1 Selvstuderende

Selvstuderende i musik- og lydproduktion skal lave deres egen individuelt producerede eksamensproduktion og dokumentation herfor, som lever op til læreplanens faglige mål, jf. pkt. 2.1. I forbindelse med eksaminationen i den selvstuderendes eksamensproduktion, skal det dokumenteres, at eksaminanden har opnået de nødvendige faglige mål og har produceret de lydproduktioner, der leder op til eksamensproduktionen.

4.3 Bedømmelseskriterier

"Bedømmelsen er en vurdering af, i hvilken grad eksaminandens præstation opfylder de faglige mål, som de er angivet i pkt. 2.1."

Læreplanen udpeger i forlængelse heraf nogle særlige aspekter, som eksaminator og censor lægger vægt på i bedømmelsen af, hvordan eleven indfrier de faglige mål under prøven. Bedømmelsen er en helhedsvurdering og ikke et gennemsnit af en række delkarakterer, og eksaminanden modtager én karakter for sin samlede præstation, der omfatter eksamensproduktet og eksaminandens mundtlige præstation ved prøven.

4.3.1 Oversigt over karakterskalaen

Karakter	Betegnelse	Beskrivelse
12	Fremragende	Karakteren 12 gives for den fremragende præstation, der demonstrerer udtømmende opfyldelse af fagets mål, med ingen eller få uvæsentlige mangler.
7	God	Karakteren 7 gives for den gode præstation, der demonstrerer opfyldelse af fagets mål, med en del mangler.
02	Tilstrækkelig	Karakteren 02 gives for den tilstrækkelige præstation, der demonstrerer den minimalt acceptable grad af opfyldelse af fagets mål.

4.3.2 Eksempel på karakterbeskrivelser for mundtlig prøve

Karakter	Betegnelse	Beskrivelse
12	Fremragende	Eksaminanden demonstrerer overbevisende sikkerhed med hensyn til kundskaber om og færdigheder i at skabe, analysere, fortolke og vurdere musik- og lydproduktioner i deres æstetiske og kommunikative sammenhæng og at sætte produktioner i en relevant kontekst. Eksaminanden forstår og anvender fagets terminologi reflekteret, selvstændigt og med stor sikkerhed. Småfejl ændrer ikke ved helhedsindtrykket.
7	God	Eksaminanden viser vekslende sikkerhed med hensyn til kundskaber om og færdigheder i at skabe, analysere, fortolke og vurdere musik- og lydproduktioner i deres æstetiske og kommunikative sammenhæng og at sætte produktioner i en relevant kontekst. Eksaminanden forstår og anvender fagets terminologi reflekteret, med skiftende sikkerhed og med en del mangler.
02	Tilstrækkelig	Eksaminanden demonstrerer en betydelig usikkerhed med hensyn til kundskaber om og færdigheder i at skabe, analysere, fortolke og vurdere musik- og lydproduktioner i deres æstetiske og kommunikative sammenhæng og at sætte produktioner i en relevant kontekst. Eksaminanden forstår og anvender fagets terminologi med usikkerhed og kun nogenlunde sammenhængende.



**BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET**
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET